# Záchranář na volné vodě (kód: 74-009-M)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
**Skupina oborů:** Tělesná kultura, tělovýchova a sport (kód: 74)
**Týká se povolání:** Záchranář na volné vodě
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 4

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Zajišťování a kontrola prevence, bezpečnosti a ochrany zdraví uživatelů vodních ploch a toků | 4 |
| Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby záchranářů na volné vodě | 5 |
| Plavání pro potřeby záchranáře na volné vodě | 4 |
| Přístrojové potápění pro potřeby záchranáře na volné vodě | 4 |
| Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích | 5 |
| Ovládání různých typů plavidel | 4 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 07.05.2014 do: 11.04.2022

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=102140).
Podmínkou pro přihlášení se ke zkoušce k získání profesní kvalifikace záchranář na volné vodě je být držitelem profesní kvalifikace plavčík.
Uchazeč se před zahájením zkoušky prokáže:

- Minimální potápěčskou kvalifikací CMAS P*/PADI Open Water Diver (OWD) nebo ekvivalentní kvalifikace (na základě uznávání kvalifikací mezi jednotlivými systémy) a písemné doložení minimálně 40 ponorů v celkové délce trvání minimálně 20 hodin
- Osvědčením Vůdce malého a rekreačního plavidla (min. kategorie M) vydaného Státní plavební správou

Zkouška probíhá na vodní ploše a vodním toku.
Uchazeč si ke zkoušce přinese odpovídající sportovní oblečení, plavky a obuv.
Autorizovaná osoba připraví ke zkoušce 5–10 příkladů modelových situací ke každému kritériu hodnocení, na kterých je ověří.
Příklady modelových situací:
Kompetence Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby záchranářů na volné vodě, kritérium b/

- Imobilizace horních a dolních končetin u zlomenin pomocí vakuové dlahy
- Imobilizace postiženého pomocí celotělové vakuové matrace u postiženého a následný transport (za pomoci 4–6 osob)
- Imobilizace pomocí krčního límce při poranění krční páteře (šetrná manipulace, výběr vhodné velikosti, správná fixace atd.)
- Obvazové techniky při poranění hlavy
- Šátkový obvaz při poranění závěsného aparátu ramene
- Tlakový obvaz při masivním vnějším krvácení
- Transport postiženého pomocí scoop rámu, nosítek typu „Sked“, transportní plachty a vany

Kompetence Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích, kritérium d/

- Záchrana tonoucího za použití házecí záchranné pomůcky
- Záchrana tonoucího upoutaným zachráncem
- Záchrana tonoucího pomocí upoutaného plavidla

Kompetence Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích, kritérium e/

- Překonání nepřístupného terénu při přístupu k vodní ploše/toku za pomoci lanové techniky
- Zřízení stanoviště upoutaného plavidla v proudu na tekoucí vodě
- Bezpečné tažení plavidla záchranným motorovým plavidlem (kánoe, plachetnice, člun s motorovým pohonem)
- Překonání vodního toku pomocí lanové techniky

Kompetence Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích, kritérium f/

- Pomoc více postiženým osobám při převrhnutí kánoe na vodní ploše
- Pomoc postiženému s poraněním páteře a následný transport
- Pomoc převrácené plachetnici včetně zajištění bezpečnosti posádky
- Pomoc osobě v nouzi při kaitingu, surfingu

Kompetence Plavání pro potřeby záchranáře na volné vodě, kritérium b/

- Předmět pro vylovení je na metě 15 m.
- Uchazeč se při provedení nadechne, zanoří, uplave celou vzdálenost pod vodou a v cíli, na metě 15 m rovnou vyloví předmět, tj. bez druhého nádechu, bez vynoření.

Kompetence Plavání pro potřeby záchranáře na volné vodě, kritérium c/

- Základní potápěčskou výstrojí se rozumí: maska, šnorchl, ploutve

Kompetence Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích, kritérium b/

- Transport zraněného ve 4–6 osobách

Kompetence Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích, kritérium c/

- Postižený je oblečen v potápěčském obleku a v úplné potápěčské výstroji.

Kompetence Ovládání různých typů plavidel, kritérium a/

- Autorizovaná osoba vybere konkrétní typ plavidla ke zkoušce.

- Jednomístné plavidlo: kajak
- Vícemístná plavidla: kánoe, raft, veslice

Kompetence Zajišťování a kontrola prevence, bezpečnosti a ochrany zdraví uživatelů vodních ploch a toků, kritérium d/

- Je možné splnit v rámci kompetence Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby záchranářů na volné vodě, kritérium e/ nebo kompetence Záchrana tonoucích na přírodních vodních plochách a tocích, kritérium f/

Kompetence Přístrojové potápění pro potřeby záchranáře na volné vodě a Ovládání různých typů plavidel, kritérium b) doloží uchazeč osvědčení/certifikát - viz vstupní požadavky na uchazeče.

V případě, že autorizovaná osoba využije možnosti formy testu pro písemné ověřování, musí být dodržena následující pravidla:
Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování:
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněné následující dvě podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 80 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 80 % otázek.

V případě, že ústní ověřování bude probíhat formou losování otázek, je nutné dodržovat následující pravidla:
Pravidla pro aplikaci ústního ověřování formou vylosovaných otázek
Soubor otázek pro ústní ověřování stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí losovaných otázek, musí být splněné následující dvě podmínky:
A. Pro celkový soubor otázek:
Každé kritérium je zohledněno v několika otázkách.
B. Pro soubor vylosovaných otázek konkrétního uchazeče:
Každý uchazeč musí mít v souboru svých vylosovaných otázek zohledněno alespoň jednou každé kritérium (myslí se kritérium, u něhož jsou losované otázky způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit).

## Autoři standardu

### Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze
Medicon, a. s.
Vodní záchranná služba Českého červeného kříže